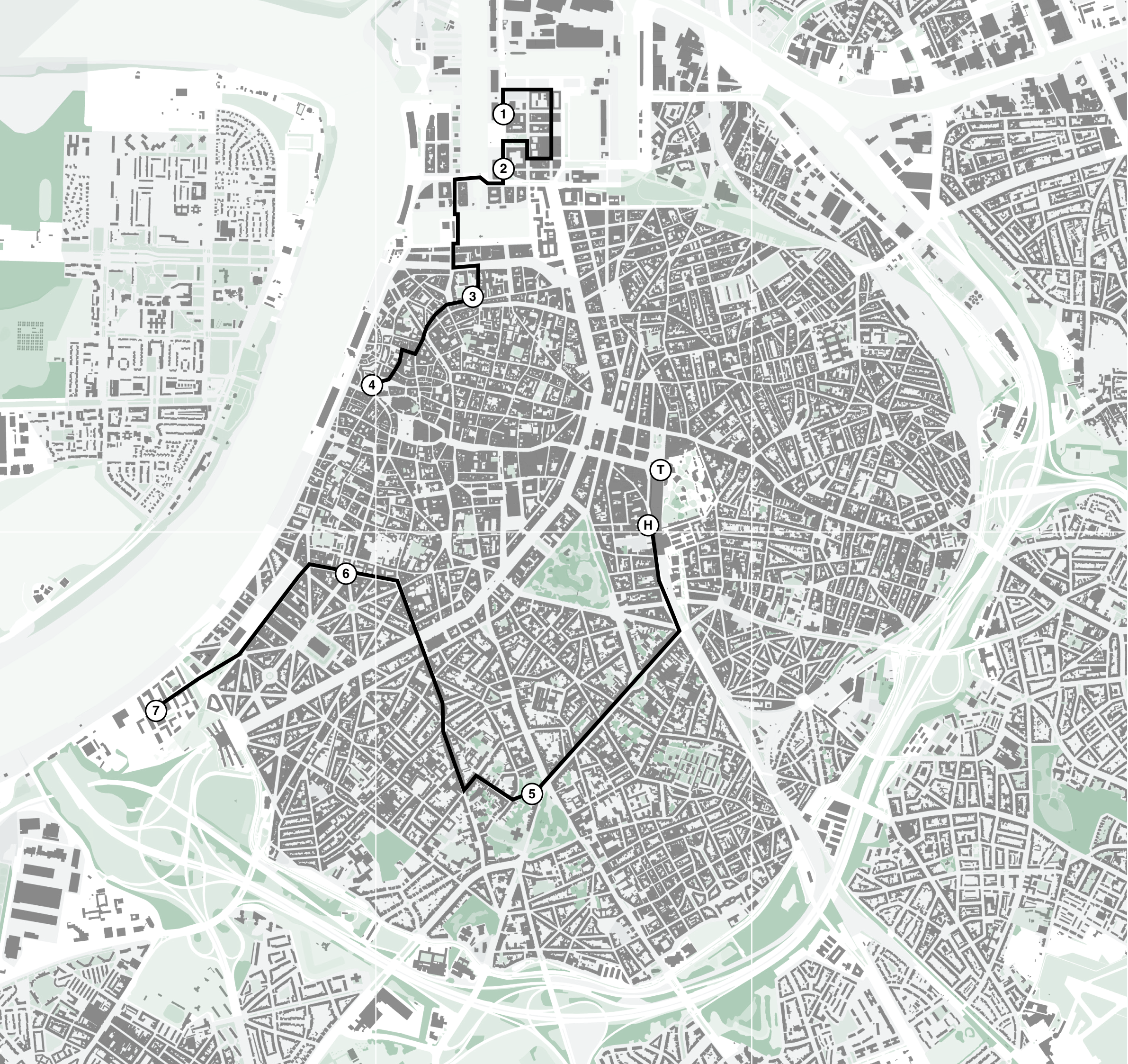

De stad Antwerpen staat bekend om haar rijke architecturale erfgoed. De architectuurstijl is een mix van verschillende periodes, waaronder gotiek, renaissance, barok en art nouveau. Hedendaagse architectuurprojecten vervolledigen het straatbeeld.

De prominent aanwezige renaissance-architectuur is te zien in bouwwerken zoals het stadhuis, dat gotische elementen combineert met klassieke motieven zoals pilasters, bogen en frontons. Vandaag is het stadhuis in ere hersteld en zijn nieuwe ingrepen naadloos ingepast (HUB + Origin + Bureau Bouwtechniek). Ook de Zaal Harmonie, opgetrokken onder invloed van het neoclassicisme, is met respect herbestemd (RE-ST + Atelier Kempe Thill).

Recente ontwikkelingen zoals woonproject Cadix op 't Eilandje (Bovenbouw + BULK) vormen een hedendaagse aanvulling op het historische weefsel. Ook het recent verbouwde interbellumcomplex Fierenshoven (HCVA + Molenaar & co) is een bezoek waard.

De stad biedt een boeiende waaier aan architecturale stijlen die het verhaal van het verleden vertelt en tegelijk moderne invloeden omarmt.

We bezoeken de stad op 21 en 22 september 2023, met bijzondere dank aan de partners van onze reis: Tarkett, Vandersanden, Reynaers, Forster, Cedral, Equitone en Ebema

Programma: donderdag 21/09/2023

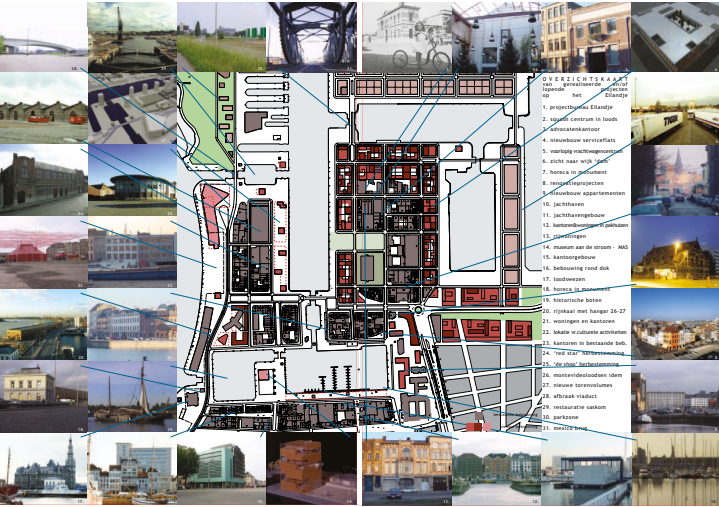
09u00	Verzamelen hotel A-Stay
09u20	Vertrek aan hotel
10u00	Guided tour door ontwikkelingen 't Eilandje (1) met AG Vespa
11u30	Guided tour Grootstadsblok Cadix (2) met projectarchitecten van BULK en Bovenbouw
12u30	Vertrek richting ...
12u40	Lunch getrakteerd door
13u40	Vertrek richting Falconplein
14u00	Guided tour Falconhoven (3) met projectarchitect van Rapp & Rapp
15u30	Vertrek richting Stadhuis Antwerpen
15u45	Visie stadsontwikkeling onder begeleiding van stadsbouwmeester Christian Rapp
16u45	Guided tour restauratie Stadhuis Antwerpen (4) met projectarchitect van HUB architects
18u00	Einde dagprogramma en vertrek naar hotel
18u30	Inchecken hotel A-Stay
19u00	Vertrek richting restaurant ...
19u30	Diner getrakteerd door de partners van de reis

09u30	Vertrek aan hotel
10u00	Guided tour Zaal de Harmonie (5) met projectarchitect van RE-ST architecten
11u30	Vertrek richting Fierenshoven
12u00	Guided tour Fierenshoven (6) met projectarchitecten van Molenaar & Co. en Happel Cornelisse Verhoeven Architecten
13u00	Vertrek richting Nieuw Zuid Blok 16
13u30	Lunch
14u30	Guided tour Nieuw Zuid Blok 16 (7) met projectarchitect van Bureau Bouwtechniek
16u00	Einde dagprogramma en vertrek naar hotel
16u30	Aankomst hotel

Colofon

Architectuurwijzer (AW) is een architectuurcultuurorganisatie die wil bijdragen aan kwalitatieve architectuur in Vlaanderen. AW gaat op zoek naar goede praktijkvoorbeelden en reflecteert over de kracht van het architecturaal ontwerp, de ambacht van het bouwen, het opdrachtgeverschap, de maatschappelijke context en de beleving door gebruikers. Modernistisch erfgoed en wonen zijn centrale thema's binnen de werking.

AW kan rekenen op de steun van Vlaanderen, stad Hasselt, Cultuurcentrum Hasselt, Provincie Limburg, stad Genk, C-mine cultuurcentrum, UHasselt Architectuur en Kunst, Z33, Cera, CPE, Tarkett, Vandersanden Group, Cedral, Equitone, Reynaers, Forster, Architectura, Steven Massart fotografie

1. ONTWIKKELINGEN ‘T EILANDJE

In de 20ste eeuw vormde het ‘Eilandje’ een stadsdeel van 172 hectare groot een plek van intensieve havenactiviteit. Door de uitbreiding en modernisering van de haven meer ten noorden van de stad komt het Eilandje vrij te staan voor nieuwe ontwikkelingen. Vandaag is het een snel ontwikkelende wijk op de grens tussen de historische binnenstad en de moderne haven. Het krijgt een tweede leven in de vorm van drie wijken met elk hun eigen identiteit: de Oude Dokken, de Cadixwijk en de Montevideowijk.

De dualiteit van oud en nieuw weerspiegelt zich in de algemene visie over het gebied. Het behoud van de historische gebouwen zorgen ervoor dat de rijke maritieme geschiedenis van de site aanwezig blijft. Hedendaagse architectuur vervolledigt het geheel en helpt bij het creëren van nieuwe ruimtes voor wonen, werken en cultuur.

2. GROOT STADSBLOK CADIX

In de Antwerpse Cadixwijk ontwierpen Bovenbouw, BULK architecten en Sergison Bates vijf verschillende grote gebouwen die samen één geheel vormen. In dit nieuwe dense grootstadsblok zijn verschillende woningtypes en commerciële ruimtes voorzien.

De visie, de gewenste beeldkwaliteit en de basisprincipes van het inrichtingsplan zijn gezamenlijk uitgestippeld. Binnen het stedenbouwkundig plan nam elk een deel van de gebouwen voor zijn rekening. De architecten hebben maximaal ingezet op maatschappelijke duurzaamheid en een hoge leefkwaliteit. De collectieve binnentuin tussen de vijf gebouwen vormt een aangename verblijfsplek en zorgt ook voor een natuurlijke passage.

De woonentiteiten kennen een grote diversiteit gaande van maisonnettes, appartementen, grondgebonden woningen tot woon-werkunits.

3. FALCONHOVEN

Falconhoven had als doel een voormalige industriële site, gelegen in het Schipperskwartier van de middeleeuwse stadskern van Antwerpen, te revitaliseren en om te vormen tot een moderne woonwijk. Caruso St. John, Rapp + Rapp, ONO architectuur en Bovenbouw werkten samen aan een gevarieerd programma van wonen, werken en een hotel.

Het plan wordt sterk bepaald door een hovenstructuur centraal in het bouwblok en refereert naar de kloostergeschiedenis van de site. Nieuwe bebouwing met een kleinschalige korrel aan de randen vervolledigt het geheel. De vier hoven die centraal gevormd worden zijn via een poort aan het Falconplein toegankelijk en zorgen voor een zachte overgang van publiek naar privaat. Het geheel is een gemengde ontwikkeling van woningen, commerciële en publieke ruimtes.

4. STADHUIS ANTWERPEN

Al meer dan 450 jaar wordt het alom bekende Antwerpse renaissancegebouw uit 1564 als stadhuis gebruikt, wat op zijn minst gezegd bijzonder is. Het ontwerp voor de restauratie van HUB en partners vertrok van vijf algemene doelstellingen: openen, verbinden, verbeelden, behouden (/conserveren) en upgraden. Origin bewaakte de conservatie van en afstemming met de erfgoedwaarden van het gebouw. Bureau Bouwtechniek stond in voor de volledige bouwtechnische ondersteuning.

Net zoals bij vroegere aanpassingen in de 16de en de 19de eeuw toonden de architecten ook nu veel respect voor de essentie van de bestaande structuur. Ze herstelden de historische schil van het gebouw en brachten de hoofdingang terug naar zijn oorspronkelijke locatie op de Grote Markt. De voorgevel en het interieur van het stadhuis zijn volledig gerestaureerd en het gebouw kreeg een belangrijke update wat betreft energievoorzieningen, duurzaamheid en gebruikerscomfort.

5. DE ZAAL HARMONIE

De Zaal Harmonie werd in 1846 opgericht als zomerlokaal voor festiviteiten van de Antwerpse concertvereniging en als ontmoetingsplek voor leden van de Société. Belangrijk vertrekpunt was het ensemble als een zaal in het park, met een zeer sterke relatie tussen binnen en buiten.

Het ontwerp van Atelier Kempe Thill en RE-ST voor de herbestemming tot Districtshuis gaf het gebouw enerzijds zijn oorspronkelijke uitstraling terug en maakte de site anderzijds klaar voor nieuw gebruik. In het ontwerp werd de grote zaal en de zijzalen terug in ere hersteld en de voormalige conciërgewoning is herbestemd tot kantoorruimten. Om de verschillende onderdelen binnen het project met elkaar te verbinden, hebben de ontwerpers van bij de start sterk ingezet op een zinvolle algemene organisatie. Dit heeft zich vertaald in een logistieke zone – aan de achterzijde van het gebouw – die alle zalen en kantoren bedient. Hierdoor zijn de toevoegingen aan het gebouw beperkt gebleven.

6. FIERENSHOVEN

De Fierensblokken is een complex van sociale woningen dat dateert uit 1939 en is een geklasseerd monument. De interebellumarchitectuur is sterk herkenaar: een baksteenmodernisme vervlochten met invloeden van de Art Deco. De verbouwing van de site met toevoeging van een aantal nieuwbouwvolumes volgt het ontwerp van Happel Cornelisse Verhoeven en Molenaar en Co. Er wordt maximaal ingezet op het creëren van een autoluw hof en het verkrijgen van een architectuur dat aansluit in proporties, kleur en detaillering bij de bestaande vleugels van het complex.

Hiernaast wordt het hof ook publiek toegankelijk domein dankzij het openen van de bestaande poorten en het toevoegen van een nieuwe poort in één van de nieuwe volumes. Op deze manier wordt de doorwaadbaarheid in deze ‘stad in een stad’ verzekerd. Op het dak wordt een heuse collectieve daktuin ingericht dat dienst doet als uitbreiding voor de buitenruimte van de bewoners.

7. NIEUW ZUID BLOK 16

Tekst

